

Omrin

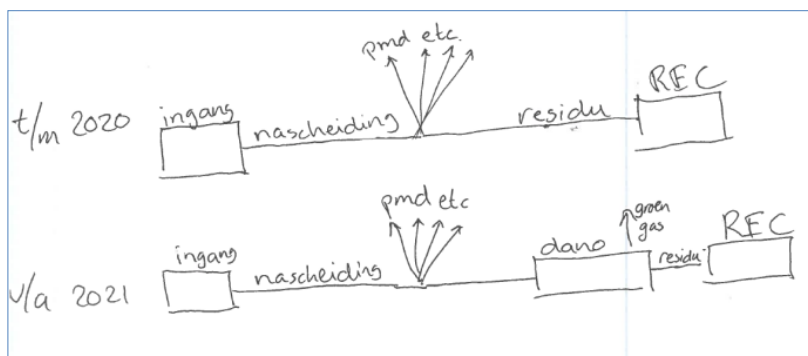
Luiers en incontinentie-materiaal vormen 8,3 procent van het (huishoudelijk) restafval en komt grotendeels in de verbrandingsoven terecht. In Friesland wordt echter door Omrin een ander procedé gedaan waarbij dit afval gescheiden wordt. Door middel van grote machines worden luiers en het biogas daaruit van het restafval gescheiden. Belangrijk voordeel hierbij is dat inwoners dit niet op een aparte plek hoeven te brengen en gewoon bij het restafval kunnen doen.

Hoogleraar bestuur en economie Gradus van de VU stelt vragen bij de pilot op het punt van de hoeveelheid energie die hiervoor nodig is en de noodzaak om schadelijke medicijnresten uit het incontinentiemateriaal te verwijderen, voordat sprake kan zijn van hergebruik.

Het hele procedé bij Omrin kost qua investering 11 miljoen, waarvan 4,8 miljoen euro subsidie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Onze vragen (in navolging van hoogleraar Gradus) zijn aan Omrin via het college:

1. Kan Omrin een onafhankelijke maatschappelijke kosteneffectiviteitsanalyse leveren over bovenstaand procedé (zonder overheidssubsidie)? Het gaat hierbij om inzicht in de milieu effecten, bijdrage aan klimaatdoelstelling en tegen welke feitelijke kosten die door de Friese burgers via de afvalstoffenheffing geleverd moeten worden?

In bovenstaande schematische weergave is de bovenste lijn de oude situatie t/m 2020 en de onderste lijn de nieuwe situatie met de Danotrommel. Aan het bestaande proces is de Danotrommel tussengevoegd; er wordt alleen groen gas uit gewonnen, het restproduct wordt niet gerecycled of hergebruikt. De kosten die met de Danotrommel aan het proces worden toegevoegd, worden terugverdiend met de productie van groen gas. Voor inwoners wordt het dus niet duurder. Met het Dano-proces wordt 6.200 ton CO₂-uitstoot op jaarbasis bespaard ten opzichte van het reguliere proces (t/m 2020).

Toelichting:

Het Dano-project van Omrin, waarbij de pulp van incontinentiemateriaal en niet-

herbruikbaar papier wordt omgezet in groen gas, is een demonstratieproject. Dit houdt in dat het werkingsprincipe reeds is aangetoond, maar dat de techniek op werkelijke schaal voor het eerst nog moet worden toegepast. De investeringssubsidie van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) hiervoor verstrekt, is bedoeld om de toepassing van veelbelovende nieuwe technieken, die leiden tot lagere kosten van duurzame energie, te stimuleren en het risicoprofiel van dergelijke innovaties te verbeteren. Hiervoor heeft RvO een eigen screening uitgevoerd.

Daarnaast heeft de Bank Nederlandse Gemeenten onderzoek verricht naar het netto effect op de emissie van CO₂. Volgens dit onderzoek levert het project een emissiereductie op van 6.200 ton CO₂ per jaar ten opzichte van het 'reguliere' proces.

De benadering vanuit een 'onafhankelijke maatschappelijke kosteneffectiviteitsanalyse' refereert aan de economisch context. Het project heeft een rendabele business case, uitgaande van de (garantie-)prijzen van groen gas op basis van SDE-subsidie. Er zal daarom geen sprake zijn van een verhogend effect op de afvalstoffenheffing. Op basis van de huidige gasprijzen (oktober 2021) is de subsidie tot nul gereduceerd, en is de productie van groen gas voordeliger dan inkoop van fossiel aardgas.

2. Wat is het verschil in energiekosten, co₂-uitstoot en investeringskosten met een procedé waarbij luiers en incontinentiemateriaal met het restafval verbrand wordt? Ook hierbij wordt namelijk de verbranding van luiers in energie omgezet.

Het nascheidings- en vergistingsconcept van Omrin is een integraal systeem gericht op winning van recycleerbare stoffen en biomassa uit huishoudelijk restafval. De biomassa wordt momenteel aangewend voor productie van groen gas, als vervanging van aardgas en diesel van transportvoertuigen. De meerwaarde van het concept is dat de productie van primaire grondstoffen en energie wordt vermeden. Dit in tegenstelling tot een verbrandingsproces, waarbij alleen de intrinsieke energie-inhoud van het afval wordt benut. Een goed vergelijk van maatschappelijke kosten en milieuwinst dient daarom vanuit integrale ketens plaats te vinden niet vanuit een vergelijk van afzonderlijke (deel-)installaties.

Het groengas dat Omrin produceert uit de organische bestanddelen van het restafval is gecertificeerd volgens de normen van ISCC, waarbij de gehele productie- en verwerkingsketen wordt getoetst aan de normen van de Europese Renewable Energie Directive (RED). Een belangrijk onderdeel van het certificaat is de CO₂-balans: de balans tussen geproduceerde en bespaarde emissies. Het door Omrin geproduceerde groen gas voldoet met een reductie van 80% ruimschoots aan de CO₂-reductienormen van de RED.

3. Kan het voordeliger zijn om de luiers en incontinentiemateriaal niet gescheiden te verwerken?

Zoals reeds vermeld onder 1. is geen sprake van meerkosten ten opzichte van het huidige Omrin verwerkingstarief voor restafval, op dit moment een van de laagste in de markt.

4. Wil het college deze vragen overbrengen aan Omrin?

De antwoorden op vraag 1 t/m 3 zijn in samenspraak met Omrin geformuleerd.